

Dynamic Programming

Oliver-Matis Lill

November 13, 2016

- Sissejuhatus ja soojendus
- Bitmask DP
- Travelling Salesman probleem
- Kokkuvõte, üldised vihjed
- Harjutamine

- Sarnane matemaatilisele induktsioonile
- Tüüpiline protseduur on järgmine
  - 1 Jaota probleem mingiks hulgaks alamprobleemideks
  - 2 Leia valem millega saab "suurema" alamprobleemi arvutada "väiksemate" alamprobleemide tulemuste abil
  - 3 Rakenda valemit et lahendada iga alamprobleem ja lõpuks ka esialgne probleem
- Dünaamiline planeerimise kasutamiseks läheb vaja alamprobleemideks jaotamise skeemi ja rekursioonivalemit mis kirjeldab alamprobleemide vahelisi seoseid
- Samal probleemil võib olla mitu skeemi ja rekursioonivalemit.
- Kui skeem loob $O(S)$ alamprobleemi ja rekursioonivalemi arvutamiseks tuleb teha $O(R)$ tehet, siis keerukus tuleb $O(SR)$

Ülesanne "Vacations"

- n puhkuspäeva, igal puhkuspäeval võib olla spordisaal avatud ja/või toimuda programmeerimisvõistlus
- Vasya ei ole nõus tegema sama asja kaks päeva järjest
- Loo puhkuse jaoks vasjale plaan millel on minimaalne hulk päevi kus Vasya ei võistle ega tee sporti
- Sobiv aga ebaoptimaalne plaan näitel 2:

Päev:	1	2	3	4	5	6	7
Üritused:	v	v,s	v,s	s	v	s	v,s
Võistleb:	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah
Treenib:	ei	jah	ei	ei	ei	jah	ei

Seal on üks puhkepäev, nimelt päev 4

- Paneme tähele, et igal uuel päeval meid huvitab ainult see mida me eelneval päeval tegime
- Seega alamprobleemid võiksid vastata järgmisele skeemile:
 $D_i^{(c)}$ = minimaalne pukepäevade arv millega saab veeta esimesed i puhkepäeva kus viimase puhkepäeva tegevust kirjeldab c

Siinc = 0 tähendab puhkust, $c = "v"$ tähendab võistlust ja $c = "s"$ tähendab sporti

- Rekursioonivalemid tulevad:

$$D_{i+1}^{(0)} = \min(D_i^{(0)}, D_i^{(v)}, D_i^{(s)}) + 1$$

$$D_{i+1}^{(v)} = \min(D_i^{(0)}, D_i^{(s)})$$

$$D_{i+1}^{(s)} = \min(D_i^{(0)}, D_i^{(v)})$$

- Vastus on: $\min(D_n^{(0)}, D_n^{(v)}, D_n^{(s)})$

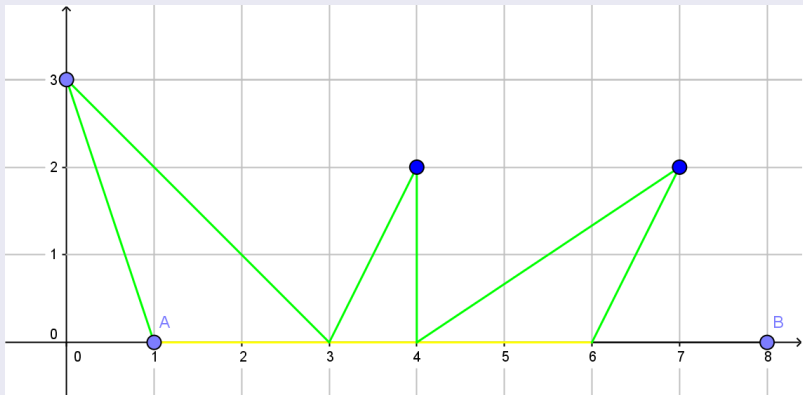
- Idee on, et kui probleem nõuab mingi hulga peal mingi väärtuse arvutamist, siis alamprobleemideks jaotamine toimub alamhulkade järgi
- Siin saab nn "bitmask"-e kasutada alamhulkade tähistamisel. Hulgal $S = \{x_1, x_2, x_3, x_4, x_5\}$ bitmask 01101 tähistab alamhulka $S_1 = \{x_2, x_3, x_5\}$
- Tüüpiliselt taandab algoritmi keerukuse $O(n!)$ pealt $O(2^n)$ või mingi sarnase keerukuse peale.

Ülesanne "Bear and Floodlight"

- n tulvarit tasandil, neid saab keerata ja igaüks valgustab mingit nurka a_i
- Karu soovib liikuda sirgjooneliselt punktist $(l, 0)$ punkti $(r, 0)$ mööda valgustatud teed.
- Suuna tulvarid nii, et karu saaks valgustatud teed mööda võimalikult lähedale oma sihtkohale kõndida.

Ülesanne "Bear and Floodlight"

Näide

Ülesanne "Bear and Floodlight"

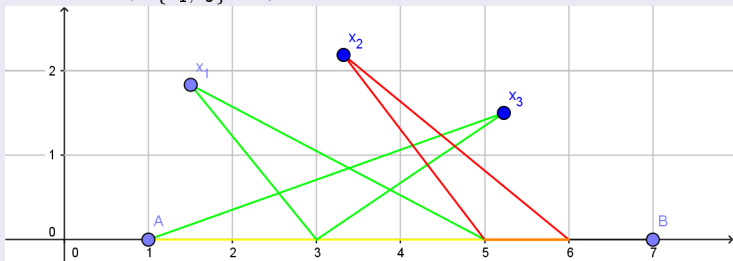
- Idee: Leia iga tulvarite alamhulga jaoks, kui kaugele on nendega võimalik kõndida
- Skeem:
 D_S = maksimaalne kaugus kuhu tulvarite hulgaga S on võimalik kõndida.
- Rekursioonivalem:

$$D_S = \max\{\text{ext}(D_{S \setminus \{x\}}, x) \mid x \in S\}$$

Kus $\text{ext}(d, x)$ on saadud valgustatud teekonna pikkus, kui me valgustame pikkusega d valgustatud piirkonda tulariga x edasi. On lihtne näha et x peaks olema suunatud nii, et selle valgustatud lõigu vasak serv oleks $(l + d, 0)$.

Ülesanne "Bear and Floodlight"

- $D_{\{x_1, x_2, x_3\}} = \max(\text{ext}(D_{\{x_1, x_2\}}, x_3), \text{ext}(D_{\{x_1, x_3\}}, x_2), \text{ext}(D_{\{x_2, x_3\}}, x_1))$
- Näide $\text{ext}(D_{\{x_1, x_3\}}, x_2)$ vastavale valikule:

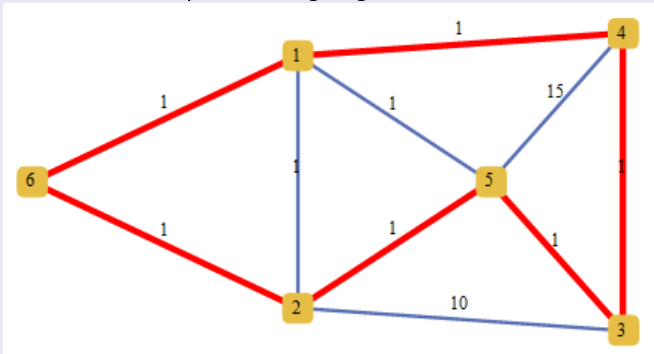

Tõestus

- On lihtne näha, et rekursiooni valem vaatab läbi korrektsed tularite suunamised ja arvutab nende suunamiste väärtused õieti.
- Vaatame mingit optimaalset tularite suunamise strateegiat tularite hulgale S . Vaatame seal kõige parempoolsema valgustuslõigu paremservaga tularit x .
- Paneme tähele et kui tularite hulga $S \setminus \{x\}$ suunata nii et nad valgustavad maksimaalse lõigu, siis vähemalt sama pikk lõik on valgustatud.
- Seega $\text{ext}(D_{S \setminus \{x\}}, x)$ annab vähemalt sama hea lahendi kui praegune optimaalne lahendus, ehk on ise ka optimaalne.
- Seega rekursioonivalem tuvastab alamhulga jaoks läbi vähemalt ühe optimaalse suunamise.

Travelling Salesman probleem

- Meil on n linna ja linnade vahel on teatud pikkustega teed.
- Leia lühim ringkäik mis läbib kõik linnad täpselt üks kord ja jõuab alguslinna tagasi.
- Näide Rändkaupmehe ringkäigust:

Travelling Salesman probleem

- Idee: See kuidas me edasi liikuda saame sõltub ainult sellest mis linnad me oleme varem läbinud ja kus linnas me praegu oleme.
- Skeem:
 $D_S^{(i)}$ = minimaalse teekonna pikkus millega on võimalik läbida hulgas S olevad linnad ja jõuda lõpuks linna i
- Rekursioonivalem:

$$D_S^{(i)} = \min\{D_{S \setminus \{i\}}^{(j)} + d_{j,i} \mid j \in S \setminus \{i\}\}$$

Kus $d_{j,i}$ on tee pikkus linnast j linna i .

- Meil on $O(2^n)$ seisundit ja rekursioonivalemi saab arvutada keerukusega $O(n^2)$, seega meil on $O(n^2 2^n)$ algoritm.

- DP on tõenäoliselt kõige levinum probleemilahendamise meetod võistlusprogrammeerimise valdkonnas üldse
- Tihti osa suuremast ülesannetest
- Raskemate ülesannete puhul võib rekursioonivalem väga keerukaks minna
- Probleemil võib olla mitu erinevat rekursioonivalemit ja alamprobleemide skeemi, mõned neist paremad kui teised.
- Sobiva rekursioonivalemi ja skeemi tuvastamine võib raske olla
- Harjutamine teeb meistriks